

Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad Introduction to Caring Science with focus on Nursing

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: B1SI01

Revision: 7.2

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom vård- och polisarbete 2022-06-09

Gäller från: HT 2022

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (GIN)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet + Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2, Naturkunskap 2 och Matematik 2a eller Matematik 2b eller Matematik 2c.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen inleds med en introduktion till högskolestudier och sjuksköterskeprogrammet med utgångspunkt i lokala, nationella och internationella styrdokument. Sjuksköterskeprofessionen och vårdvetenskapens utveckling och framväxt studeras. En grundläggande kartläggning ges kring vetenskaplig teoribildning där vetenskapsteoretiska grundbegrepp presenteras. Vårdvetenskapens centrala begrepp och teorier introduceras, där patientperspektivet är centralt. En teoretisk referensram till vårdandets etik läggs genom att introducera centrala etiska teorier, värden och normer.

För lärande och pedagogisk modell används reflektion. Reflektion som begrepp och företeelse är i fokus för lärandet och vårdandets didaktik. Ett samhällsperspektiv på människa, hälsa och vård introduceras genom begrepp och teorier som belyser kultur, genus, mänskliga rättigheter och socialpsykologiska faktorer.

Lagstiftning och andra styrfaktorer som reglerar samhällets vård studeras. Grunderna för sjuksköterskans patientnära ledarskap i vårdandet behandlas. I kursen belyses även hållbarhetsperspektiv i relation till sjuksköterskeprofessionen och vårdandet. Grunderna i informationssökning och informationskompetens samt akademiskt skrivande introduceras.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för sjuksköterskeprofessionens utveckling,
- 1.2 redogöra för innebörder i centrala begrepp, teorier och värden inom vårdvetenskap,
- 1.3 redogöra för innebörder av ett patientperspektiv i vårdarbetet,
- 1.4 redogöra för sjuksköterskans ansvars- och kompetensområden,
- 1.5 redogöra för relevanta lagar som reglerar hälso- och sjukvård samt socialtjänst,
- 1.6 redogöra för huvuddragen i vetenskaplig teoribildning,
- 1.7 redogöra för innebörden i hållbar utveckling utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv i relation till sjuksköterskans kompetensområde,
- 1.8 visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 tillämpa grunder i informationssökning,
- 2.2 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.3 identifiera och reflektera kring olika etiska värden och normer i en vårdssituation,

2.4 reflektera över normer, värderingar och attityder i relation till vård och vetenskap,

3. *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

3.1 ett kritiskt reflekterande förhållningssätt till skilda perspektiv på vårdandet,

3.2 ett vetenskapligt förhållningssätt vid granskning av forskningsrapportering,

3.3 visa på ett kritiskt reflekterande förhållningssätt till vårdetiska ställningstaganden och dilemman,

3.4 ett reflekterande förhållningssätt i relation till hållbar utveckling och dess betydelse för människors hälsa samt sjuksköterskans ansvar.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- reflektionsseminarier
- workshop

Viss undervisning kan ske på distans vilket förutsätter att studenten har tillgång till internetansluten dator med webbkamera och hörlurar.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Reflektionsseminarium 1: Människan som patient

Lärandemål: 1.2, 1.3, 2.4, 3.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 2: Sjuksköterskans kompetensområde/profession, lagstiftning, patientperspektiv

Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.4, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 3: Hälsa, välbefinnande och lidande

Lärandemål: 1.2, 1.3, 2.4, 3.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 4: Vårdande

Lärandemål: 1.2, 1.3, 2.4, 3.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Workshop, sjuksköterskans ansvar och kompetensområde

Lärandemål: 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala Underkänd eller Godkänd.

Skriftlig inlämningsuppgift: Vårdandets etik och akademiskt skrivande

Lärandemål: 1.3, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

Individuell skriftlig inlämningsuppgift: Vårdvetenskapliga begrepp och akademiskt skrivande

Lärandemål: 1.2, 1.3, 1.4, 1.7, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.4

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

Tentamen: Individuell

Lärandemål: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.4

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänt på Skriftlig inlämningsuppgift: Vårdandets etik och akademiskt skrivande, Individuell skriftlig inlämningsuppgift: Vårdvetenskapliga begrepp och akademiskt skrivande samt Tentamen.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade uppsamlingstentamen, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänds två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

(fr.o.m. GSJUK22h)

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2022). *Teoretiska grunder för vårdande*. 2 uppl., Stockholm: Liber. ca 200 s.

Arman, M., Ranheim, A., Rydenlund, K., Rytterström, P. & Rehnsfeldt, A. (2015). The Nordic tradition of caring science: the works of three theorists. *Nursing Science Quarterly*, 28(4), 288-296.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (red.) (2019). *Reflektion i lärande och vård: en utmaning för sjuksköterskan*. 2 uppl., Lund: Studentlitteratur. Ca 80 s.

Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T.L. (2011). *Skriva för att lära - skrivande i högre utbildning*. 2 uppl., Johanneshov: TPB. ca 90 s.

Friberg, F. (red.) (2022). *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. 4 uppl., Lund: Studentlitteratur. ca 80 s.

Heimer, G., Björck, A. Albért, U. & Haraldsdotter, Y. (red.) (2019). *Våldsutsatta kvinnor: samhällets ansvar*. 4 uppl., Lund: Studentlitteratur. ca 175 s.

Leksell, J. & Lepp, M. (red.) (2019). *Sjuksköterskans kärnkompetenser*. 2 uppl., Stockholm: Liber. Ca 30 s.

Regeringskansliet (2015). *Globala målen och Agenda 2030*. [återfinns elektroniskt]

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: etik för vårdande yrken*. 2 uppl., Lund: Studentlitteratur. 406 s.

SFS 2001: 453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet. [återfinns elektroniskt]

SFS 2017: 30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. [återfinns elektroniskt]

Språkrådet (2018). *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber. Finns som E-bok.

Svensk sjuksköterskeförening (2017). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska*. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening.[återfinns elektroniskt].

Thurén, T. (2019). *Vetenskapsteori för nybörjare*. 3 uppl., Stockholm: Liber. 192 s.

Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis*. Stockholm: Natur & Kultur. ca 90 s.

Wikström, H (2009). *Begreppbart - Etnicitet*. Malmö: Liber. ca 70 s.

Öhman, A. (2009). *Genusperspektiv på vårdvetenskap*. Stockholm: Högskoleverket i samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning. [återfinns elektroniskt]

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Sjuksköterskeutbildning* 180 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll